
Neurorapporten 2022

Hjälpmedel: livshjälp för ett värdigt liv

Region Östergötland

Neurorapporten 2022 – Region Östergötland

Den här rapporten är en regional bilaga till Neurorapporten 2022 om hjälpmedel. I denna bilaga jämför vi tillgången till hjälpmedel i Region Östergötland med situationen på riksnivå för att kunna identifiera förbättringsområden inom hjälpmedelsområdet. Den statistik som presenteras bygger på Neuros senaste medlemsenkät som genomfördes i början av 2022. Drygt 3 700 personer svarade på enkäten, vilket utgör trettio procent av Neuros medlemmar på riksnivå. I de följande diagrammen visas antalet svarande inom parentes bredvid förklaringen.

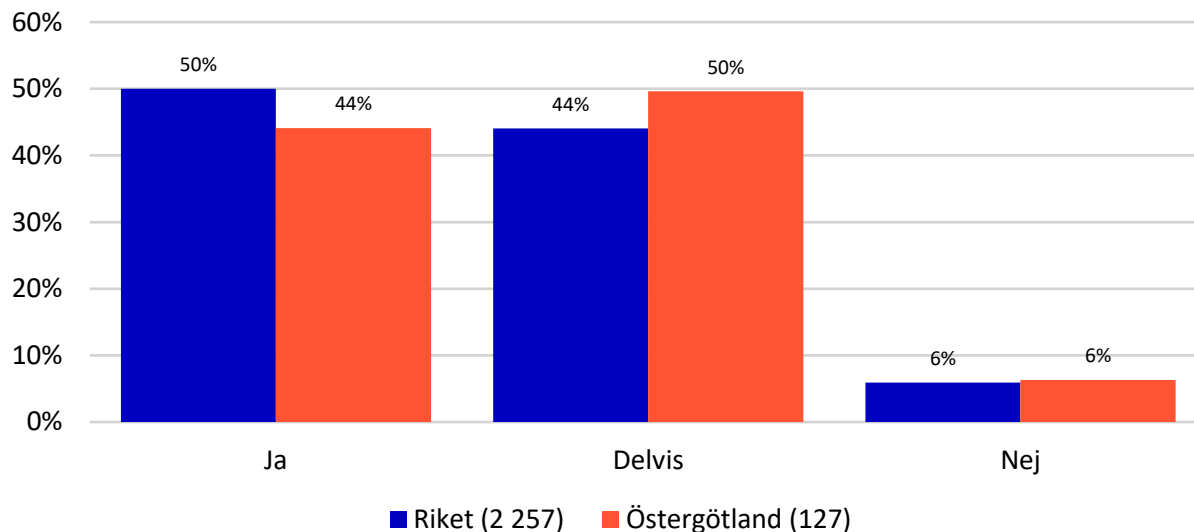
758 medlemmar bodde i Region Östergötland när vi skickade vår medlemsenkät om hjälpmedel varav 229 svarade på enkäten, vilket ger en täckningsgrad på 30 %. Bland de svarande i Östergötland använder 129 personer hjälpmedel idag. Cirka en fjärdedel av dessa svarande är missnöjda med sin nuvarande hjälpmedelssituation.

Slutsatser från Neuros medlemsenkät: hur ser tillgången till hjälpmedel ut i Östergötland?

- Patientens delaktighet och rätt till information måste stärkas. Endast drygt 40 % av de svarande i Östergötland har varit fullt delaktiga i förskrivningsprocessen (se diagram 1) och cirka 80 % saknar information om hjälpmedel (se diagram 2).
- Tillgången till jour, service och reparation av hjälpmedel måste förbättras. Endast cirka 12 % av de svarande vet om att de kan låna hjälpmedel utifall att deras går sönder (se diagram 4). Resterande av de svarande vet inte om man kan låna hjälpmedel eller så kan de inte låna hjälpmedel. Endast en fjärdedel av de svarande som använder elrullstol har tillgång till omedelbar service (se diagram 5).
- Hjälpmedelsförsörjningen i Östergötland är för restriktiv idag. Drygt 40 % av de svarande saknar något hjälpmedel (se diagram 6) och närmare 90 % har själv köpt något eller några hjälpmedel (se diagram 7). Dessutom har 30 % av de svarande någon gång avstått från att skaffa hjälpmedel eftersom de inte hade råd med det (se diagram 8).
- Drygt 40 % av de svarande i Östergötland betalar en besöksavgift i samband med förskrivningen av hjälpmedel (se diagram 9). Närmare 60 % av de svarande i Östergötland betalar ingen hjälpmedelsavgift (se diagram 10). Av de svarande i Östergötland som betalar antingen en besöksavgift i samband med förskrivningen av hjälpmedel och/eller en hjälpmedelsavgift är det hälften som betalar en totalavgift mellan 0 och 499 kr per år (se diagram 11). 20 % av de svarande i Östergötland betalar mellan 500 och 1 499 kr och drygt 30 % betalar mer än 1 500 kr per år för sina hjälpmedel, vilket är fler än riksgenomsnittet (21 %).
- Tillgången till fritidshjälpmedel är mycket begränsad och endast 9 % av de svarande anser att de har fått tillräcklig information om fritidshjälpmedel (se diagram 12).

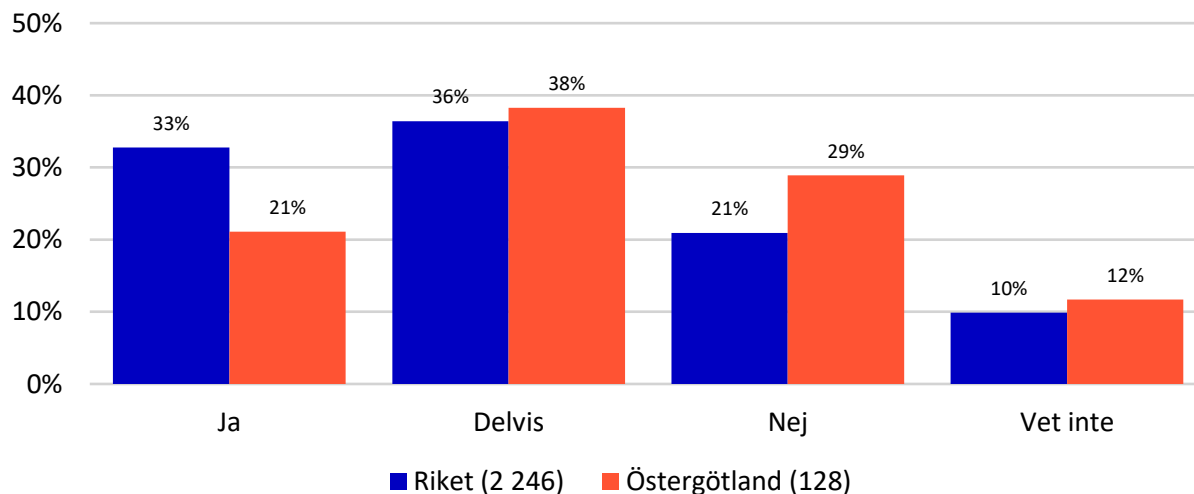
Dekatighet och information under förskrivningsprocessen

Diagram 1. Har du själv påverkat valet av hjälpmedel?

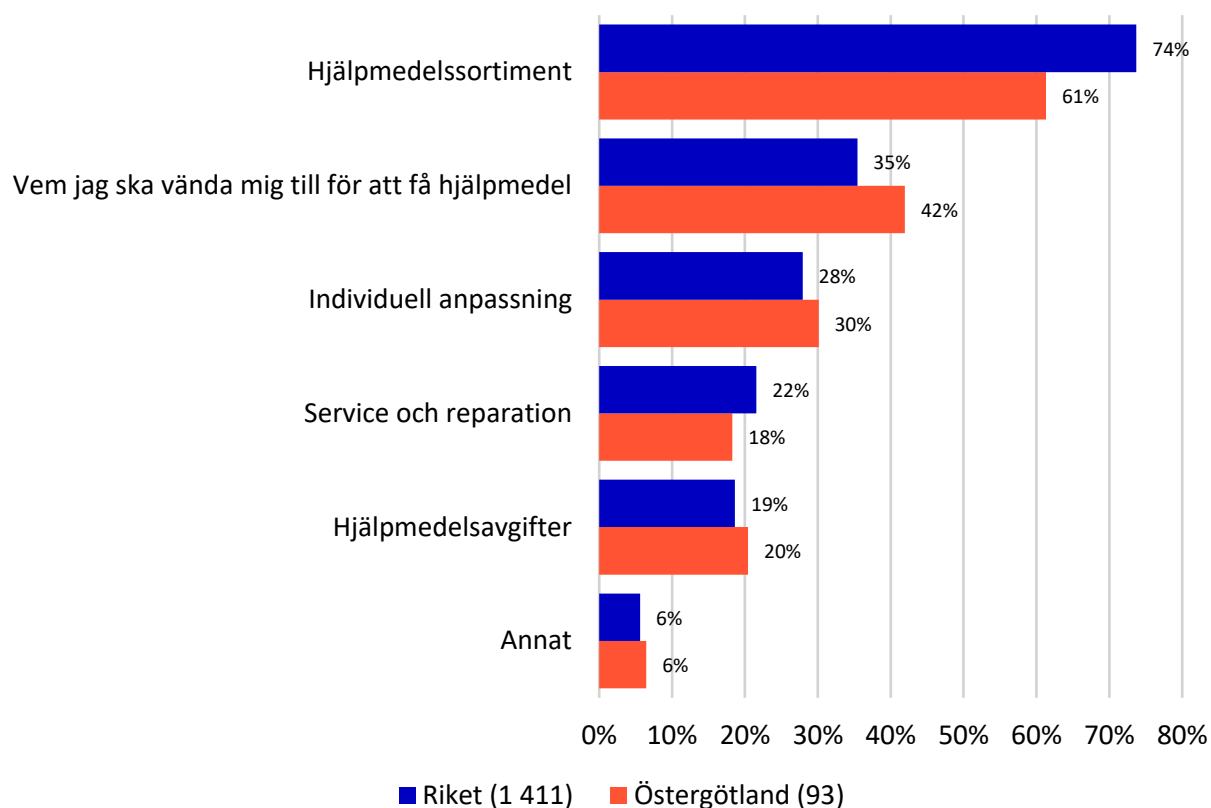
Kommentar: Drygt 40 % av de svarande i Östergötland har varit fullt delaktiga i valet av hjälpmedel medan hälften har delvis varit delaktiga. 6 % av de svarande har inte alls varit delaktiga.

Diagram 2. Tycker du att du har fått tillräcklig information om hjälpmedel?

Kommentar: Drygt 20 % av de svarande i Östergötland tycker att de har fått tillräcklig information om hjälpmedel. Det är därmed närmare 80 % som saknar information om hjälpmedel.

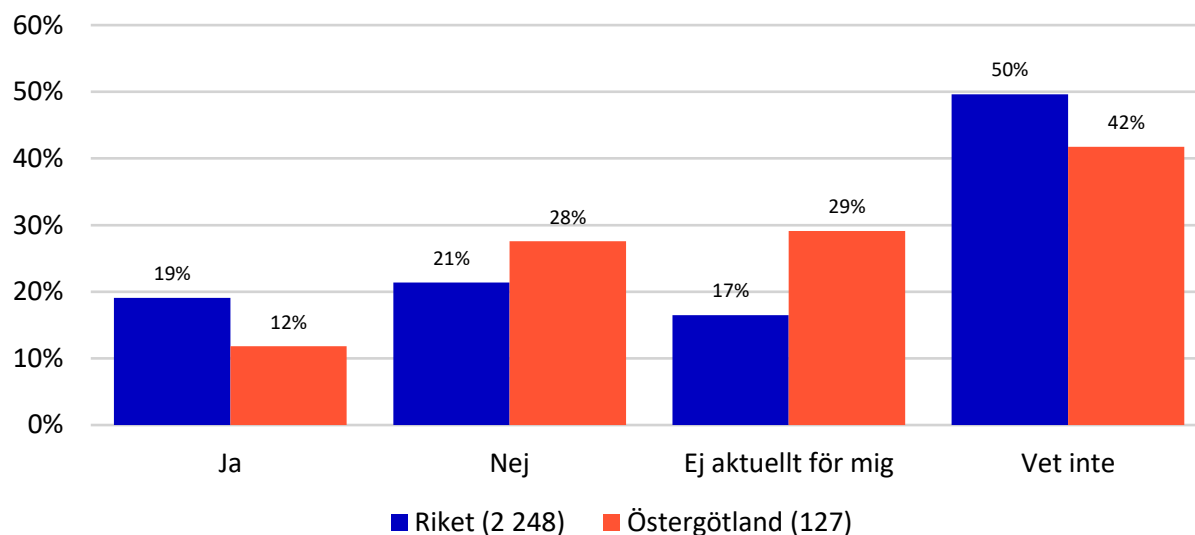
Diagram 3. Vilken information saknar du?

Kommentar: 60 % av de svarande i Östergötland saknar information om hjälpmedelsortimentet och drygt 40 % vet inte vem de ska vända sig till för att få hjälpmedel. 30 % saknar information om individuell anpassning och 18 % om service och reparation. 20 % saknar även information om hjälpmedelsavgifter.

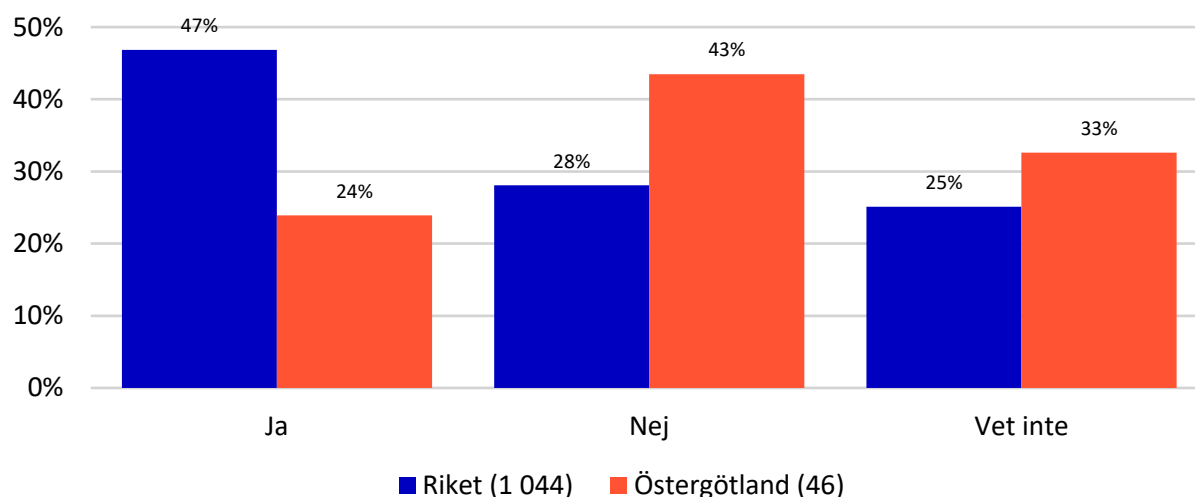
Tillgång till service, jour och reparation

Diagram 4. Kan du låna hjälpmedel om ditt eget går sönder?

Kommentar: Drygt 40 % av de svarande i Östergötland vet inte om de kan låna hjälpmedel utifall att deras hjälpmedel går sönder. Endast 12 % av de svarande vet med säkerhet om att de kan låna hjälpmedel utifall att deras går sönder. Närmare 30 % använder hjälpmedel som är förbrukningsvaror och/eller som de själv har köpt och har därför svarat att frågan inte är aktuellt för dem. De svarande som använder flera hjälpmedel kunde markera flera alternativ.

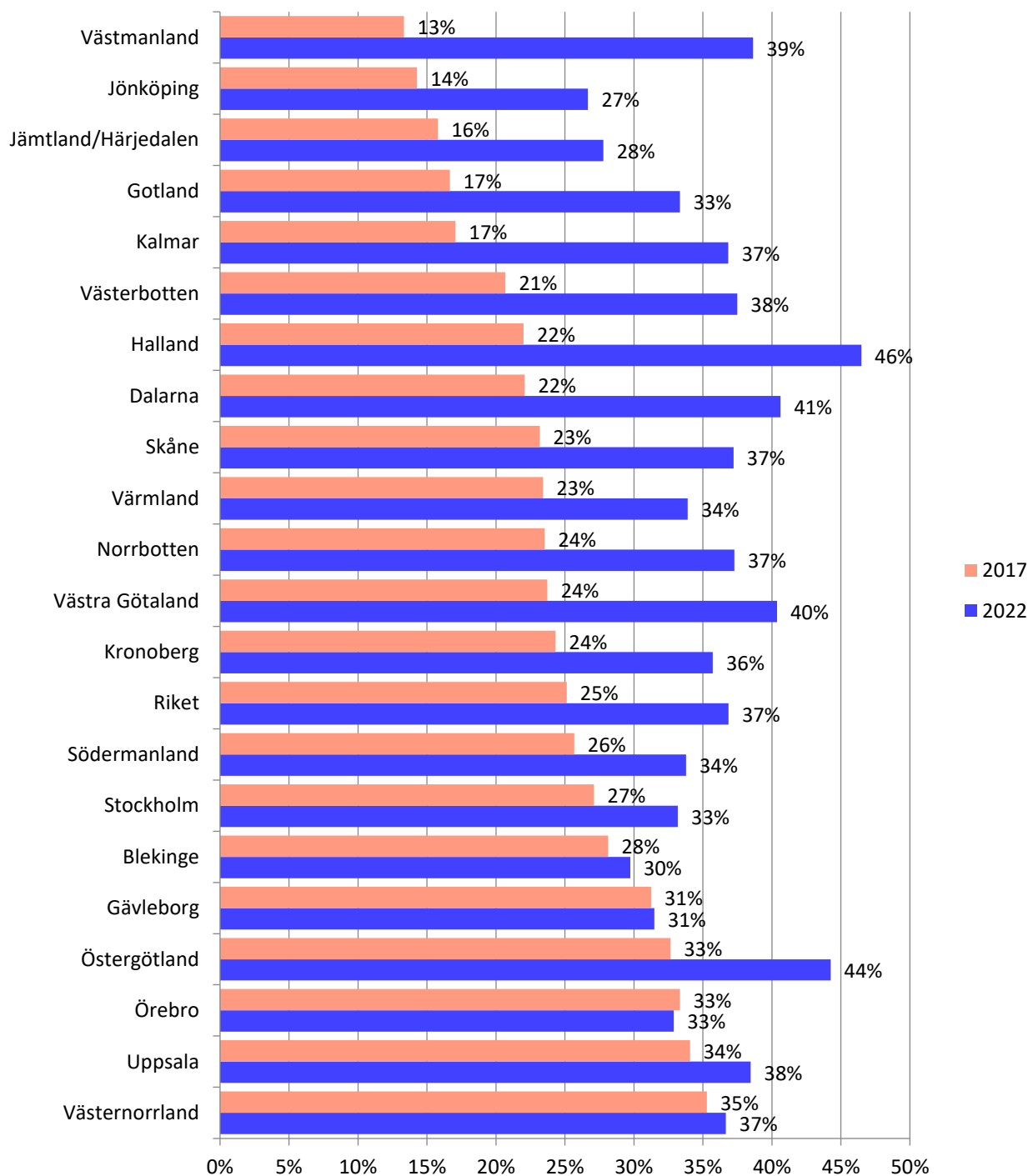
Diagram 5. Har du tillgång till omedelbar service om din elrullstol går sönder?

Kommentar: Endast en fjärdedel av de svarande i Östergötland som använder elrullstol har tillgång till omedelbar service medan drygt 40 % vet med säkerhet att de inte har tillgång till omedelbar service.

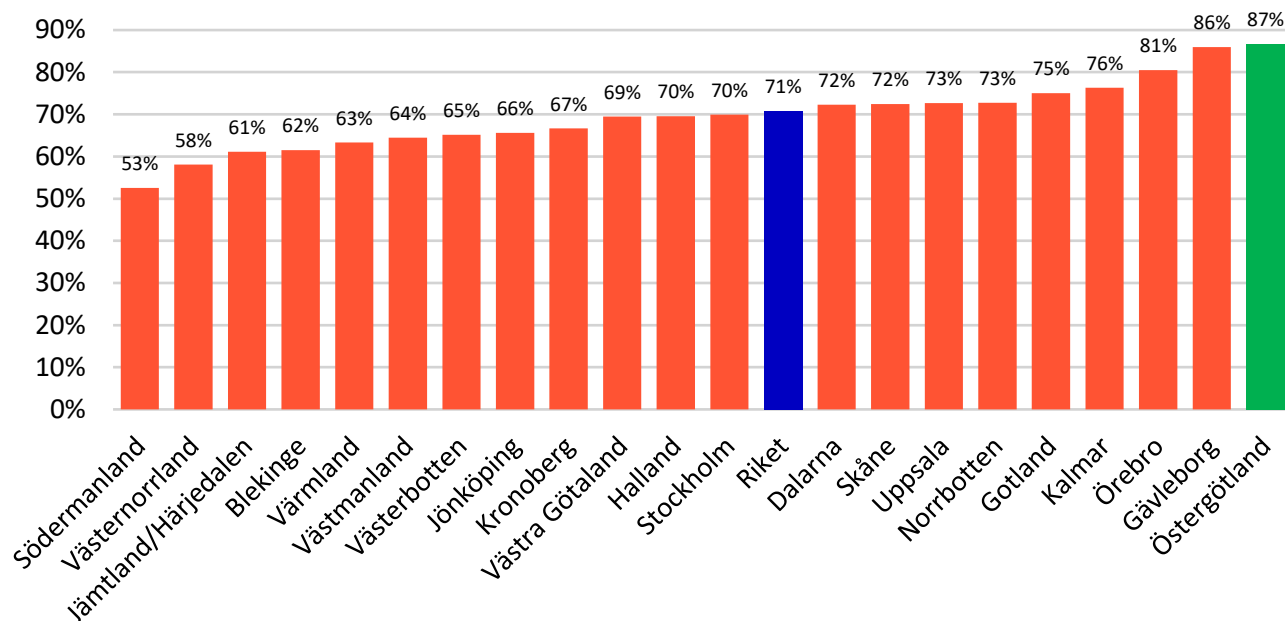
Tillgång till hjälpmedel

Diagram 6. Utvecklingen av andelen svarande som saknar något hjälpmedel mellan 2017 och 2022

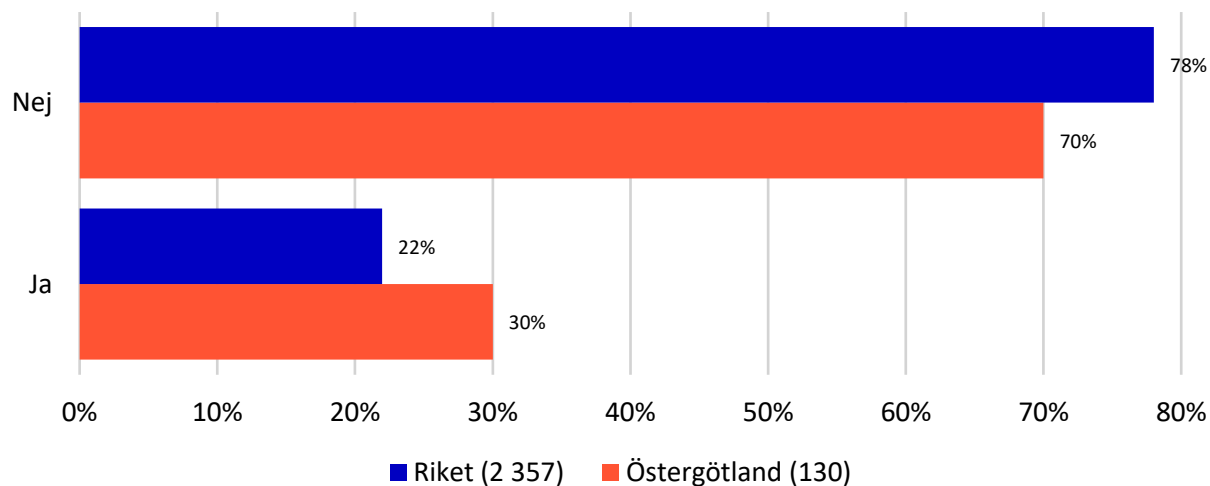
Kommentar: 44 % av de svarande i Östergötland saknar något hjälpmedel år 2022 jämfört med 33 % år 2017, vilket tyder på en försämring av tillgången till hjälpmedel.

Diagram 7. Andel svarande som har själv köpt något hjälpmedel

Kommentar: 87 % av de svarande i Östergötland har själv köpt hjälpmedel, vilket är fler än riksgenomsnittet (71 %).

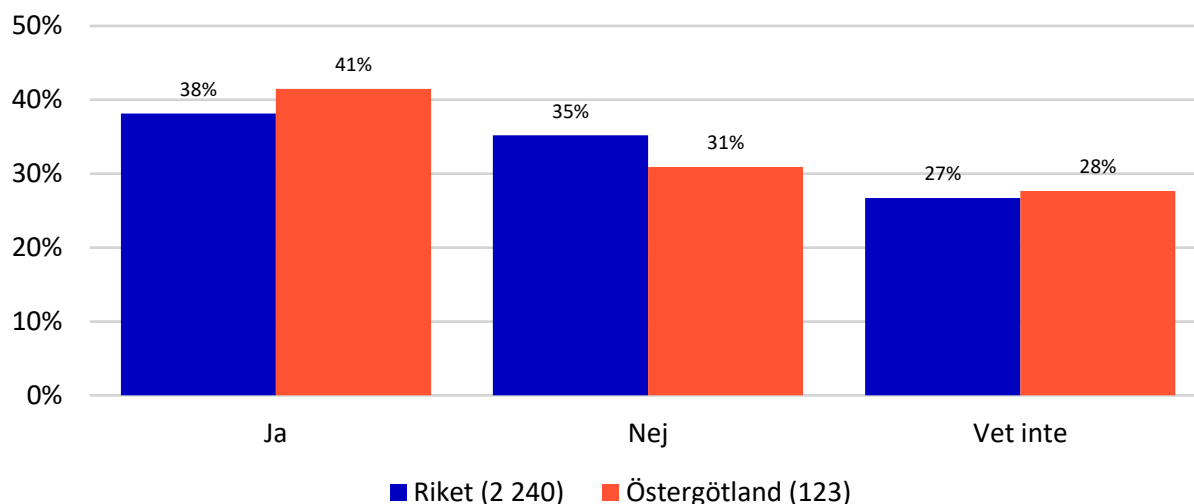
Diagram 8. Har du någons gång avstått från att skaffa något hjälpmedel eftersom du inte hade råd med det?

Kommentar: 30 % av de svarande i Östergötland har någon gång avstått från att skaffa hjälpmedel eftersom de inte hade råd, vilket är fler än riksgenomsnittet (22 %).

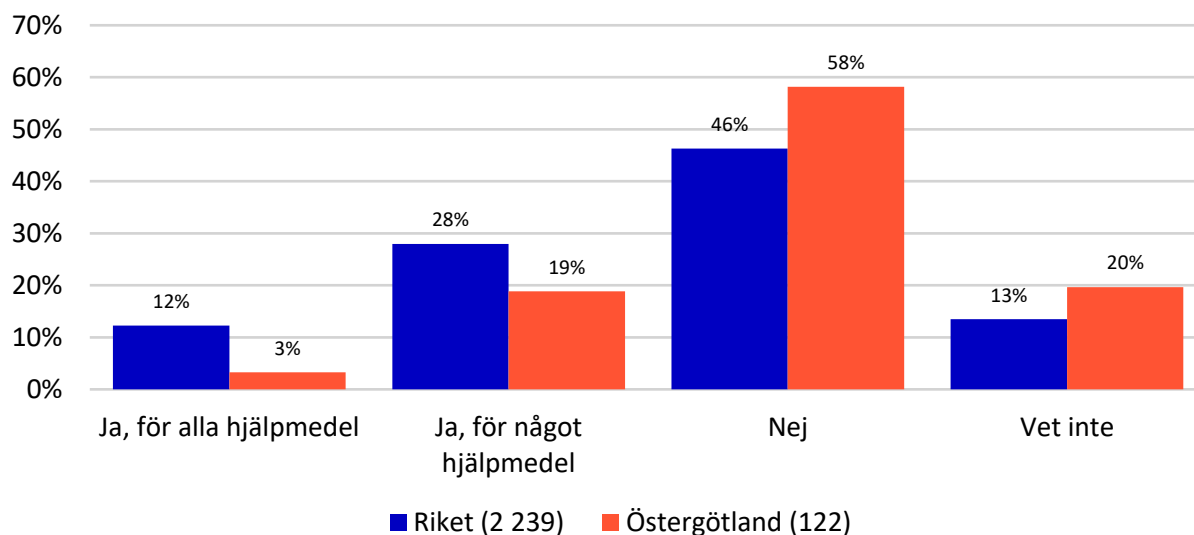
Hjälmedelsavgifter

Diagram 9. Betalar du en besöksavgift i samband med förskrivningen av ditt/dina hjälpmedel?

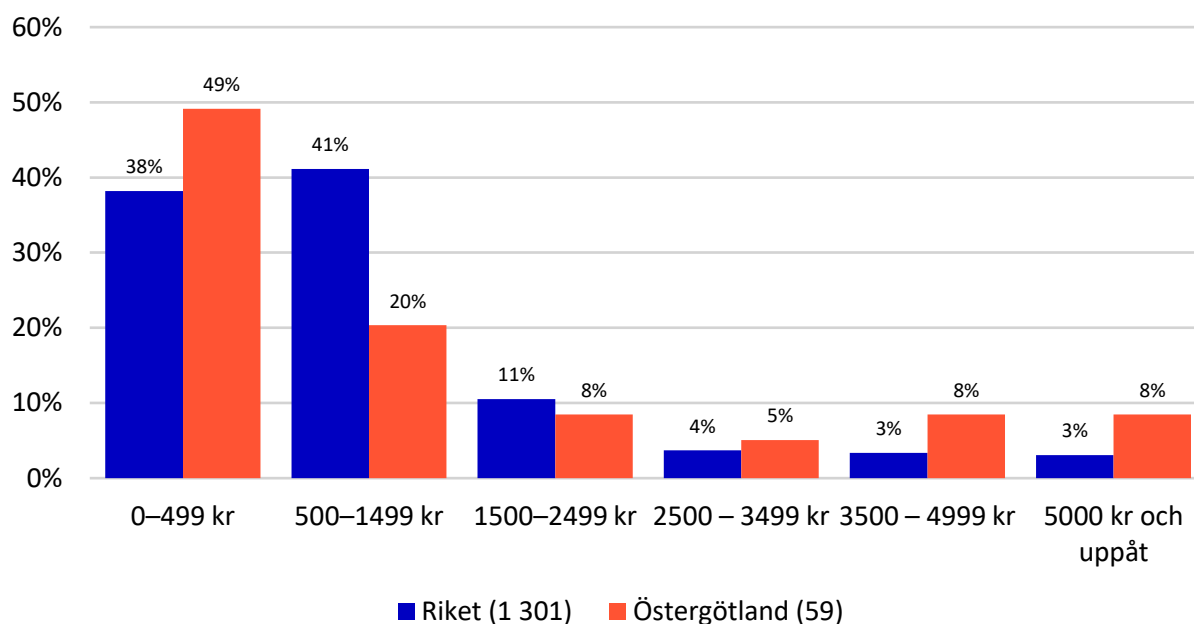
Kommentar: Drygt 40 % av de svarande i Östergötland betalar en besöksavgift i samband med förskrivningen av sina hjälpmedel. Drygt 30 % betalar ingen besöksavgift och 28 % vet inte vad som gäller för dem, vilket kan tolkas som en brist på information.

Diagram 10. Betalar du en hjälpmedelsavgift?

Kommentar: Närmare 60 % av de svarande i Östergötland betalar ingen hjälpmedelsavgift, cirka 20 % betalar en avgift för något hjälpmedel och endast 3 % för samtliga sina hjälpmedel. 20 % av de svarande inte vet vad som gäller för dem.

Diagram 11. Hur stor totalavgift per år betalar du för ditt/dina hjälpmedel?

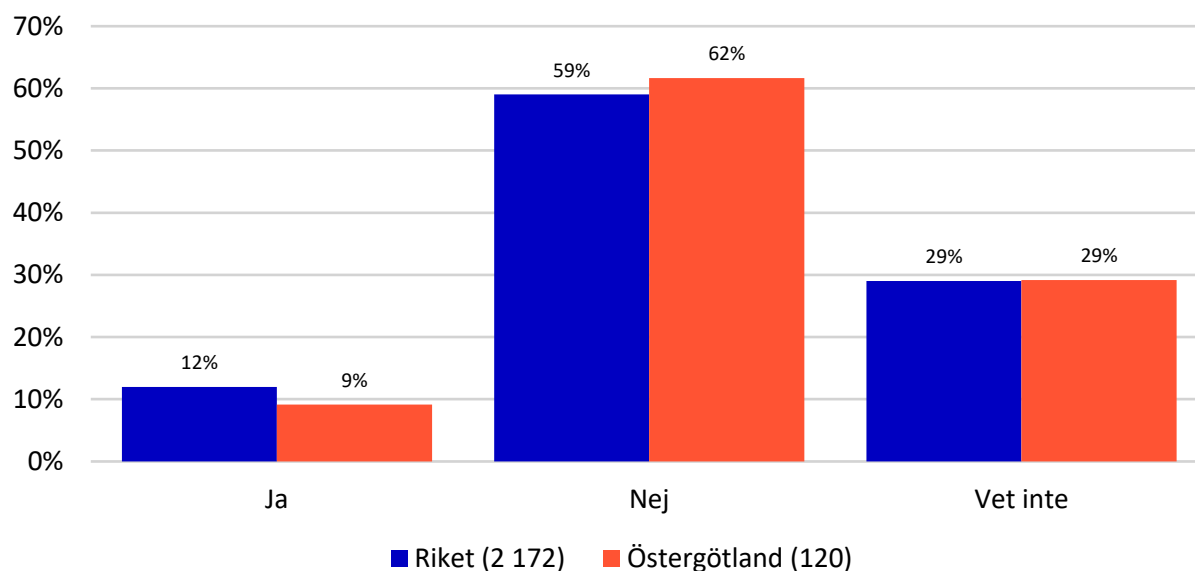

Kommentar: Av de svarande i Östergötland som betalar antingen en besöksavgift i samband med förskrivningen av hjälpmedel och/eller en hjälpmedelsavgift är det hälften som betalar en totalavgift mellan 0 och 499 kr per år. 20 % av de svarande i Östergötland betalar mellan 500 och 1 499 kr och drygt 30 % betalar mer än 1 500 kr per år för sina hjälpmedel, vilket är fler än riksgenomsnittet (21 %).

Frågan ställdes endast till de svarande som betalar antingen en besöksavgift i samband med förskrivningen av hjälpmedel och/eller en hjälpmedelsavgift.

Fritidshjälpmedel

Diagram 12. Anser du att du har fått tillräcklig information om fritidshjälpmedel?

Kommentar: Endast 9 % av de svarande i Östergötland har fått tillräcklig information om fritidshjälpmedel. Antal svarande är 2 172 personer varav 120 bor i Östergötland.